

نرم‌خوبی و مهربانی

پندهای مسجدی

تدوین و نشر:

بنیاد مجازی آبادگران مساجد

www.aabadgaran.ir

❖ عنوان پند: نرم‌خویی و مهربانی

❖ پندنامه

یکی از آموزه‌های دین مبین اسلام، «نرم‌خویی و مهربانی» با دیگران است. عایشه روایت می‌کند که رسول‌الله (ص) فرموده: «إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ، وَيُعْطِي عَلَى الرَّفْقِ مَا لَا يُعْطِي عَلَى مَا سِوَاهُ» (رواه مسلم)؛ یعنی: «همانا الله مهربان و نرم‌خو است و نرم‌خویی را دوست دارد و به سبب نرم‌خویی، پاداشی می‌دهد که به درشت‌خویی و غیر آن نمی‌دهد.»

اهمیت مهربانی و نرم‌خویی تا جایی است که خداوند آن را رمز پیروزی رسول‌الله (ص) در مسیر دعوت برشمرده و فرموده: «فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لَنْتَ لَهُمْ وَكَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ» (آل عمران: ۱۵۹)؛ یعنی: «پس به [برکت] رحمت الهی، با آنان نرم‌خو شدی و اگر تندخو و سخت‌دل بودی، قطعاً از پیرامون تو پراکنده می‌شدند.»

یاران باوفا و حامیان همیشگی رسول‌الله (ص) مجذوب مهربانی و نرم‌خویی ایشان شده بودند و همین سببی شد تا آنها، به پیام رسول‌الله (ص) گوش دهند و در آن تأمل نمایند و دل به آیین پاک مصطفی (ص) بسپارند. در هیچ کجا، تندخویی و زورگویی، نتوانسته کسی را به قناعت عقلانی و روانی نایل کند؛ هرچه بوده، مهربانی و ملایمت و ملاطفت و نرم‌خویی بوده است.

نکته‌ی قابل توجه دیگر آن است که در قرآن کریم، فرمول رسالت نبی اکرم (ص) این گونه توصیف شده است: «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ» (انبیاء: ۱۰۷)؛ یعنی: «و (ای محمد) ما تو را نفرستادیم مگر آنکه رحمت برای اهل عالم باشی.»

در اینجا اولاً محتوای رسالت رسول‌الله (ص) «رحمت» و مهربانی و نرمی و شفقت است؛ و ثانیاً مخاطبان این رحمت، کل کائنات هستند و به دین، مذهب، نوع، جنسیت، قومیت یا نژاد خاصی محدود نگردیده است. لذا می‌توان گفت آنکه که خود را پیرو رسول‌الله (ص) می‌داند شایسته است در باب این ویژگی مورد تأکید قرآن و سنت، یعنی نرم‌خویی و مهربانی، به مطالعه و تأمل پرداخته و رفتار خویش را با تمرینات مستمر عملی، به این فضیلت اخلاقی بیاراید.